A. 1858. N°. 302.

WOENSDAG — 22 DECEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

UTRECHT 22 December.

De komst van den grootvorst *Konstantijn* te Parijs, terwijl de keizerin weduwe ongesteld is, en de bijzondere wijze, waarop de Russ. prins overal, en zelfs door 't nemen van omwegen het Oostenrijksch gebied heeft vermeden, geven natuurlijk ruimschoots stof tot beschouwingen, die echter te minder beteekenen, naardien ze tot dusverre op te lossen grond zijn gebouwd. 't Is zeker niet zonder belang, te letten op den tijd waarin, en de wijze waarop de grootvorst te Parijs komt; als het een bewijs levert van de welwillendheid, die tusschen de hoven van Parijs en Petersburg blijft heerschen, blijft het ander aantoonen, dat de verkoeling tusschen Petersburg en Weenen niet vermindert. Of echter de reis des prinsen nog bijzondere bedoelingen heeft, met name ook met het oog op de Italiaansche aangelegenheden, is minder gemakkelijk te bepalen, en zal nog moeijelijker te verzekeren zijn.

De strijd tusschen het oude en jongere Rusland openbaart zich zeer in de zaak der vrijverklaring van de lijfeigenen. De steun, die aan het jeugdige, liberale element door den Czaar zelven wordt gegeven, verzekert de zegepraal der mildere beginselen. Maar de tegenstand is toch krachtig; 't bewijs er voor is, dat, naar we gister mededeelden, pas het komitee van Petersburg voor de vrijmaking haar verslag heeft ingediend, terwijl het daartoe in plaats van 6 negen maanden tijds nam, en er slechts met moeite door de meerderheid in den geest des keizers werd beslist. Waar dit in Rusland plaats heeft, getuigt het van de kracht die verouderde misbruiken, verouderd onregt ook tegenover de grootste magt kunnen betoonen.

Wij hebben gisteren van den brief gesproken, die door president *Buchanan* over de toekomst der Unie is geschreven. Dat stuk strekt ten onderwerp van vele beschouwingen. Onderscheiden Britsche bladen nemen er aanleiding uit, om over de werking der republikeinsche instellingen een min gunstig oordeel te vellen, waartoe thans des te meer grond voorhanden is, nu de beweging ten gunste der kies-hervorming in Engeland telkens een radikaler kleur erlangt. De heer *Bright* heeft het Hoogerhuis reeds vrij heftig aangevallen, en men herinnert zich, dat bij eene vroegere kieshervorming-agitatie niet alleen de glazen bij de aristokratie te Londen werden ingeslagen, maar zelfs het rijtuig van den hertog van *Wellington* werd omgeworpen. Toen had lord *John Russell* zich aan 't hoofd gesteld der beweging. Ditmaal is het de Manchesterschool. En indien op nieuw de twijfel werd geopperd, of de wensch van hervorming wel de volkswensch ware, dan konden tooneelen van wanorde, als we zoo even herdachten, wel eens op nieuw de straten van Londen komen verontrusten. 't Is daarom begrijpelijk, dat de groote Britsche bladen, de te radikale rigting der *reform-agitation* vreezende, niet minder ernstig als het gematigd *J. des Débats*, wijzen op de min gelukkige schets, die de eerste ambtenaar der Unie van de republieinsche regering en van de toekomst der Unie geeft. De *Times* herinnert, dat men lang het gelukkige van den N. Amerikaanschen toestand heeft betoogd; van lieverlede is echter het bewustzijn gevestigd, dat alleen de materiële toestand der Unie werkelijk zoo ontzaggelijk zich ontwikkelde, maar de morele weinig stof gaf, om er op te roemen. Dit is zoo in 't oogspringend, dat thans zelfs de President er over klaagt. Ook in Engeland worden bij de verkiezingen stemmen gekocht; maar men tracht dit te verbeteren, zoowel als alles wat verder gegronde stof tot aanmerkingen kan geven; van daar dat de Britsche instellingen telkens meer de achting inoogsten van de Amerik. Republikeinen, terwijl die vroeger slechts bespot werden. „In één woord, zoo gaat de *Times* voort, door de wetgeving van de laatste dertig jaren hebben wij ons van het euvel bevrijd, dat ons vroeger tegenover de Amerikanen aankleefde, terwijl zij, op de voortreffelijkheid van het republikanisme en het lager onderwijs steunend, geen pogingen aanwendden, om der menschen werkdadigheid eene hoogere rigting te geven. Iedereen kan er lezen en schrijven, maar waarlijk hoogere vorming ontbreekt er. Politieken zijn er in menigte, doch geen nog levende Amerikaan heeft zich in het staatkundige beroemd gemaakt. In onze beide Parlementshuizen kan men 30 tot 40 mannen tellen, wier namen te Parijs, Berlijn, Petersburg en New-York even goed bekend zijn als ten onzent. Maar wien is iets bekend van de beroemdheden des Amerikaanschen Senaats of van het Huis der Vertegenwoordigers? Van den tegenwoordigen president en de leden van zijn kabinet vindt men nu en dan in de bladen iets vermeld, maar zoodra zij van hun ambt aftreden, verzinken zij, ten minste voor de oogen van Europa, in de diepste duisternis. Is deze gladde gelijkvormigheid van alle streven en werken niet het natuurlijk gevolg van een stelsel, waardoor de weg tot staatkundige uitnemendheid voor iemand van eergevoel en opvoeding zoo onaangenaam wordt, dat slechts lieden van mindere klassen hem betreden willen?"

Niet minder afkeurend zal zeker het oordeel der pers wezen, over de Boodschap van den President, waarvan we heden een uitvoeriger uittreksel, wat aangaat de buitenlandsche zaken, onder Londen mededeelen. Wij zeiden 't reeds, de President vleit de eigenliefde en de zucht naar uitbreiding der Yankees, maar hij zal de achting der Eur. regeringen daarentegen verliezen. Zoo is 't schoon te zeggen, maar niemand zal de gegrondheid der bewering erkennen, dat Kuba aan de Unie moet vervallen, om den slavenhandel te fnuiken, nu het regt van onderzoek ter wille van de Unie door Engeland is moeten prijs gegeven worden. Hoe weinig dat trouwens belangstelling in 't lot der negers kan wezen, toont de Boodschap zelve, waar er in wordt betoogd, dat het algemeene regtsbeginsel voor de Unie en dus ook voor Kansas is, dat, gelijk het hoogste geregtshof besliste, de Amerikaan alles kan koopen, wat als eigendom kan beschouwd worden, dus ook den slaaf, als de bijzondere wetten van elken staat dat niet verbieden. Zulk een beginsel zal in Europa algemeen barbaarsch worden genoemd, en tevens ten maatstaf strekken in de beoordeeling der voornemens van uitbreiding der Unie. — Met de meeste Amerikaansche Staten is de Unie in verwikkelingen. 't Meest moet echter voorloopig Mexiko zijn magtigen buur vreezen, het berigt der bezetting van een deel van 't Mexikaansch gebied door de Unie moet dan ook weldra worden verwacht; gelukkig zal dat welligt te gelijker tijd de nederlaag voltooijen der ultramontaansche fraktie, die Mexiko zoolang in de kluisters der reaktie geklonken hield.

— Z. M. heeft aan *H. Ramakers*, landbouwer te Nederweert, vergunning verleend tot het dragen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van het Legioen van Eer, hem in 1813 door Z. M. den keizer der Franschen geschonken.

Z. M. heeft op hun verzoek, eervol ontslag verleend: aan mr. *C. S. Sixma van Heemstra*, als burg. der gem. Franeker; aan *C. Pool*, als burg. der gem. Grootebroek c a. en Hoogcarspel; en aan *P. Slagter Tz.*, als burg. der gem. Berkhout, — en aan den heer *B. E.* baron *van Verschuer*, als schoolopziener in het 1. schooldistrikt der prov. Gelderland.

Z. M. heeft den kapt. jhr. *D. W. van Brienen van Ramerus*, thans op non-aktiv., een pensioen verleend van ƒ 900; en den majoor *J. W. F. Knijff*, van het 5. reg. inf., pensioen verleend van ƒ 1300, met den rang van luitenant-kolonel.

— Z. M. heeft den heer *Fétis*, direkteur van het Conservatoire te Brussel, tot kommandeur der orde van de Eikenkroon benoemd.

— Op 't rekwest der heeren *G.* en *C. A. van Reijn*, *R. Baelde*, *T. 's Jacob*, *H. Th. Löhnis*, *A. A. Reepmaker* en mr. *J. B. L. Wentholt* is door Z. M. bewilliging verleend tot oprigting van „*de Vereeniging de Rotterdamsche Courant*," waarvan de beide eerstgen. direkteuren, de 5 laatsten kommissarissen zullen zijn.

— Men verneemt, dat de admiraal *Virgin* bestemd is, den heer *von Lövenskiold* op te volgen, als buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van het hof van Zweden en Noorwegen bij dat der Nederlanden.

— Z. K. H. de prins *van Oranje* is eergister gelukkig aan een gevaar ontkomen, dat anders schromelijke gevolgen had kunnen na zich slepen. Van uit het bosch stadwaarts rennende, scheen het paard niet goed genoeg naar den teugel te luisteren en reed vlak tegen een der boomen van de laan langs de tentjes; door den schok helde de prins over en uit de stijgbeugels. Gelukkig bleef het flinke paard onmiddelijk staan, waardoor kwade gevolgen zijn voorkomen. In een oogwenk was de prins weder regt in den zadel en vervolgde met de hem eigen vlugheid zijn weg. Maar het feit alleen sluit in zich het vurig verlangen van een ieder, dat de zoo beminde prins *van Oranje* in het vervolg aan zijne ridderlijke onverschrokkenheid eenige meerdere behoedzaamheid pare.

— Den 17. dezer geschiedde weder uit naam van H. M. de Koningin-Moeder de jaarlijksche winterbedeeling van dekens en kleedingstukken aan de behoeftigen der gemeente Soest. Reeds sedert den jare 1818, dus gedurende *veertig* jaren, geschiedt niet alleen deze winterbedeeling, maar door de jaarlijksche rijke gift van de edeldenkende en weldadige Koningin-Moeder daartoe in staat gesteld, wordt door de kommissie van weldadigheid van H. M. ook nog aan de behoeftigen aldaar genees- en verloskundige hulp verstrekt, in het noodige voor kraamvrouwen voorzien, aan 145 kinderen op de beide scholen gratis onderwijs gegeven, 50 à 60 meisjes op de drie werkscholen onderwezen in naaijen, breijen en spinnen, en daarenboven gedurende 26 weken aan behoeftige huisgezinnen onderstand gegeven in brood, gort en turf. Het is dus niet te verwonderen, dat men aldaar altijd met dankbaarheid en achting de opregtste wenschen koestert voor eene Vorstin, die de waardige gemalin was van wijlen Z. M. Willem II, en steeds blijft uitblinken door alle deugden, welke eene Koningin kunnen versieren.

§— Van regeringswege is bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal eene voordragt van wet ingediend, om den termijn, binnen welken eene eind-bestemming zoude behooren te worden voorgesteld voor de baten van den Staat, voortspruitende uit de likwidatie van de voormalige weeskamers, welke termijn op het einde van het loopende jaar zal verstreken zijn, te verlengen tot den 1 Jan. 1860.

Naar luid der memorie, zoude het een punt van onderzoek uitmaken, of de bedoelde baten niet zouden kunnen worden aangewend tot het daarstellen van een weduwenfonds voor lands-ambtenaren.

— Het *Journal des Economistes* geeft de beide volgende statistiesche opgaven van de tolregten, gelijk die in verschillende staten worden geheven. In de Ver. Staten van N.-Amerika zijn die het hoogst opgevoerd en bedragen die 93.07 pCt., in de Europ. landen als volgt: Noorwegen 59.02, de Romeinsche Staten 55.73, Zweden 36.22, Zwitserland 35.43, Groot-Brittanje 32.70, Hannover 25.84, Saksen 15.31, Beijeren 13.36, Sardiniesche Staten 12.75, Frankrijk 11.71, Rusland 11.25, Spanje 10.56, Pruissen 9.88, België 8.52, Oostenrijk 7.65, Wurtemberg 5.15 en Nederland 3.97 pCt.

Wat de opbrengst aangaat deze is voor Groot-Brittanje 605.171.100, Vereenigde Staten 521.007.000, Frankrijk 178.636.000, Rusland 104.344.000, Zollverein 98,086.000, Oostenrijk 58.407.000, Spanje 50.535.000, Sardinische Staten 17.287.000, België 11.187.000, Nederland 5.961.000 en Zwitserland 5,951.000 fr. — Het *J. des E.* merkt daarbij op, dat suiker, koffij, katoen, ijzer, steenkolen, wol, olie, kakao en brandewijn in Frankrijk bijna de geheele ontvangst opleveren, en in Engeland de thee, suiker, tabak, wijnen, sterke dranken, koffij, hout, graangewassen, krenten en zijde bijna de geheele opbrengst daarstellen.

:— Den 1. Januarij 1859 zullen bij den geweerwinkel te Delft, gedurende 5 maanden, gedetacheerd worden de navolgende officieren, om den leerkursus in de kennis der wapenen bij te wonen, ten einde die officieren later als officier van wapenen kunnen

optreden, als: de 1e luit. van het reg. gren. en jagers, *de Roo van Aldewerelt*; de 1e luit. van het 1e reg. inf. *J. Brakel*; de 1e luit. bij het 2e reg. inf., *den Exster van den Brink*; de 2e luit. van het 3e reg., *Sas*, en de 1e luit. van het 4e reg., *Folkerts*.

— Zr. Ms. transportschip Merwede, kapt.-luit. *van der Meersch*, waarvan de zeildag op den 20. dezer was bepaald, ligt nog in 's Rijks dok te Vlissingen, en zal Maandag e. k. naar de reede halen, daar kruid innemen, en daarna bij gunstigen wind onder zeil gaan. *Amst. Ct.*

•— De Minister van Oorlog heeft bij aanschrijving van den 11. dezer, n°. 38 B. eenige bepalingen gemaakt met het doel, om de inhoudingen op de soldij van de jonge soldaten en miliciens van het leger zooveel mogelijk te verminderen, ten einde daardoor het zakgeld, dat thans zeer gering is, te vermeerderen, en o. a. bepaald, dat er geene inhouding meer mag geschieden voor het aanschaffen van kleine voorwerpen die niet tot de bepaalde uitrusting van den man behooren; dat het nummeren der lakensche kleederen en der uitrustingstukken niet meer op kosten van den soldaat moet geschieden; dat voortaan aan elken soldaat een lepel en een knipmes zal worden verstrekt; dat de vetlap, welke thans elke man moest koopen, wordt afgeschaft en dat er een of twee per escouade zullen worden verstrekt, enz.

— Door de direktie van de Nederl. Handelmaatschappij is aan de weduwe met zes kinderen, van den verongelukten zeeloods *Frans Naerebout*, eene gift van *f* 150 toegezonden.

— Gelijk men zich zal herinneren, werd in de bijeenkomst der natuurkundige afdeeling der Kon. Akademie van Wetenschappen in de afgeloopen maand te Amsterdam gehouden, door prof. *W. Vrolik* eene hoogstbelangrijke bijdrage geleverd omtrent den paalworm en de verwoestingen, daardoor op onze kusten aangerigt, ten gevolge waarvan eene kommissie van voorbereiding werd benoemd, bestaande uit de heeren *Vrolik*, *Harting*, *Buys Ballot* en *v. Oordt*. Wij vernemen thans dat aan die kommissie in den laatsten tijd van verschillende plaatsen onzes lands onderscheiden mededeelingen nopens dit punt zijn toegekomen, waaronder ook nopens verwoestingen die in hoogen graad te Oostzaan, Durgerdam en Muiden hebben plaats gehad. Wij deelen dit opzettelijk mede, om de aandacht der autoriteiten onzer kustplaatsen op dit punt te vestigen, opdat het belangrijke en uitvoerige rapport, dat men ten deze, naar wij vernemen, mag te gemoet zien, des te vollediger worde.

— De Amst. bladen geven 't volgend relaas van het geding in zake den moordaanslag tegen ds. *Schwartz*.

Op gister stond teregt voor de 3. kamer der arrond.-regtb. te Amsterdam *Samuel Abraham Hirsch*, oud 15 jaren, beklaagd van op 1°. Augustus jl. in de Schotsche kerk op de Erwtenmerkt, den predikant ds. *C. Schwarts* op den predikstoel te hebben toegebragt drie wonden, zijnde eene in de linkerborst en twee in den linkerarm, met het doel om hem te dooden.

In de zaak zijn gehoord 12 getuigen à charge 1 à decharge.

Uit de verklaringen dier getuigen bleek hoofdzakelijk, dat de beklaagde op Zondag 1 Aug., na eene plaats onder de predikstoel te hebben gevraagd en verkregen, den heer *Schwartz* kort na diens optreden op den predikstoel is gevolgd, dat hij toen, na eenige vergeefsche pogingen te hebben aangewend, om het deurtje van dien predikstoel te openen, over het deurtje heen achter een gordijntje aan den heer *Schwartz* met een puntig dolkmes drie wonden heeft toegebragt, eene aan de linkerborst en twee aan den linkerarm, dat de heer *Schwartz* na eenigen tijd met hem geworsteld te hebben, daarop naar beneden is vervoerd, alwaar hij herhaalde malen bloed heeft opgegeven, dat ondertusschen de beklaagde onmiddellijk is aangehouden en in handen der justitie is gebragt.

De beklaagde heeft in het uitvoerig verhoor, dat daarop plaats had, verklaard, dat hij het feit erkende, maar dat hij van den aanvang af aan meende een Gode behagelijk werk te verrigten door hem te dooden, die zich ten doel stelde zijne godsdienst te vernietigen, dat hij herhaalde malen Gode om hulp en bijstand had gesmeekt, om hem in die moeijelijke taak te ondersteunen, dat hij echter later inzag dat het Gode niet welgevallig was, en nu zelfs berouw gevoelde over zijne daad.

Er moet ook een brief van den beklaagde bestaan, dien hij voor het bedrijven van het feit heeft geschreven en waarin hij dezelfde beweegredenen geeft als die thans in de debatten door hem zijn aangevoerd.

De subst.-officier van justitie, na op het belangrijke der zaak gewezen te hebben, — eene zaak, die alleen voor deze regtbank diende wegens de jeugdige jaren van den beklaagde, — zette kortelijk uiteen: 1. dat het feit was bewezen; 2. dat het is geschied met voorbedachten rade en met geleider lage; 3. dat de beklaagde dader is van het feit en daardoor toerekenbaar; 4. dat het belang van de maatschappij eene gestrenge straf vordert. De ambtenaar eindigde met te eischen, dat de beklaagde zal worden veroordeeld wegens poging tot moord met voorbedachten rade en geleider lage, gepleegd, met oordeel des onderscheids, tot eene gevangenisstraf in een verbeterhuis, voor den tijd van 10 tot 20 jaren.

De advokaat van den beklaagde droeg toen de verdediging voor. Pleiter zette uiteen, dat de beklaagde, hoewel niet krankzinnig, geenszins had vrijen wil en dus voor zijne handelingen zedelijk noch regtens toerekenbaar is. Hij wees op het belangrijk rapport, bij de zoo goed gevoerde instruktie, gegeven door de deskundigen prof. *van Geuns*, prof. *Schneevoogt* en dr. *Zeeman*, van welk rapport de konklusie luidt in den geest, door Spr. bedoeld.

In het breede ging de pleiter al de geblekene omstandigheden en het karakter van den beklaagde na, en eindigde met te zeggen, dat, zoo de regter onverhoopt mogt oordeelen, dat de beklaagde wel toerekenbaar is voor het feit, hij het gestrenge rekwisitoor van het O. M. niet zoude volgen, en zulks wegens de zedelijke provokatie, die hier tegenover de Israëlieten, zeker naar het oordeel van den beklaagde bestond.

Na re- en dupliek, welke vooral liep over de vraag van de toerekenbaarheid, is de regtbank in raadkamer gegaan.

Ten half zes ure heeft de regtbank geoordeeld, dat de beklaagde de daad met vrijen wil en oordeel des onderscheids heeft gepleegd, en hem mitsdien tot eene gevangenzetting in een verbeterhuis voor den tijd van 12 jaren veroordeeld.

De voorzitter heeft, na het uitspreken van dit vonnis, eene gevoelvolle toespraak tot den beklaagde gerigt, met aanzegging tevens, dat deze, zich met het vonnis bezwaard voelende, daarvan binnen 14 dagen in hooger beroep kon komen.

— De kollekte, in de afgeloopene week aan de huizen der ingezetenen te Middelburg gehouden door de vereeniging tot het bezoeken der armen, ten einde op den Nieuwjaarsdag eene buitengewone bedeeling uit te reiken, in vervanging van bedelarij op dien dag, heeft opgebragt *f* 525,93, zijnde *f* 75 minder dan verleden jaar.

— Aan het *H. en Eff.-bl.* wordt uit Londen geschreven, dat sir *Moses Montefiore*, een brief aan de hoofdkommissie tot de zaken der Israëlieten in Nederland heeft gerigt, waarin hij haar, namens het hoofdbestuur der Israëlietische gemeente in Engeland, zijnen dank betuigt voor de bemoeijingen, door haar bij de Nederl. regering in de zaak van den jongen *Mortara* aangewend.

— *Le Nord* meldt het volgende in zijne *Revue de Paris*: Op zekeren morgen vervoegde zich een Engelschman, een bejaard heer, bij den heer *Ellinckhuyzen*, kassier te Rotterdam, die zich met de inschrijving voor het Suez-kanaal belast heeft. Hij verklaarde met een echt Engelsch' phlegma, dat bij eenige aktiën verlangde.

„Hoe veel ongeveer, mijnheer?" vroeg de heer *Ellinckhuyzen*.

„Och, geef vooreerst een 500."

Binnen weinige oogenblikken gaf men den inteekenaar 500 aktiën; deze opende op machinale wijze zijne portefeuille, en legde 500,000 franks aan bankbiljetten op tafel. Toen de heer *Ellinckhuyzen* hem opmerkzaam maakte, dat dit te veel was, daar men slechts 50 franks per aktie betaalde, gaf hij te kennen, dat hij toch gaarne van zijn 500,000 franks wenschte verlost te zijn, en dus 10,000 aktiën zou nemen. De kassier, meenende dat deze zoo aanzienlijke deelneming uit loutere philantropie geschiedde, was uiterst daarover verwonderd, maar deze verwondering steeg tot de hoogste mate van verbazing, toen hij de ware beweegredenen vernam. „Ik ben een zeer goed Christen", zeide de Engelschman, „en heb in den bijbel de voorspelling gelezen, dat er eenen kanaal zal gegraven worden door de landengte van Suez en dat de Israëlieten langs dit kanaal naar Egypte kunnen terugkeeren." Hij toonde kapittel en vers in *Jeremia* aan. „Het geval", zegt *le Nord*, „is waar gebeurd, en wij wenschen den heer *de Lesseps* geluk en hopen, dat hij nog een twintigtal zulke inschrijvers zal krijgen", hetgeen thans, nu de leening meer dan voltallig is, niet meer vereischt wordt.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 21 *Dec.*, 0.50 El; + AP. 7.45. Gev. 3 d.

Over verbeterde kommunikatie der stad.

De geachte redaktie der Utrechtsche Courant zal mij, hoop ik, wel vergunnen eenige opmerkingen mede te deelen omtrent dit punt, onlangs breedvoerig in den gemeenteraad dezer stad besproken. Mijn plan is geenszins eenige kritiek te geven van het daar gesprokene, maar zoo ik kan door nog andere inzigten de juistheid der meening te bevestigen van hen, die voor het leggen eener nieuwe brug waren. Met vele andere raadsleden drong de heer *Schuurman* er op aan, en hij uitte deze woorden: „Insluiting tusschen grachten en muren behoort tot de oude tijden; in deze dagen verlangt men ruimte en open bouwing, en de bevolking wordt als het ware tot over de vesten gedreven; zal men haar dan niet tot bevordering daarvan de noodige kommunikatie verleenen?"

Dat denkbeeld, ofschoon de behoefte aan noodige kommunikatie juist genoeg uitdrukkende, vereischt nog nadere uiteenzetting. Bij het toenemen der bevolking is het noodzakelijk, dat zij die er bij komen naar buiten gedreven worden; maar even noodzakelijk is het, dat de oude stad s. v. v. zich van het reeds bestaande *te veel* ontlast. De kommissie, die zich ten doel stelt de oude krotten af te breken, en *zoo veel mogelijk, zonder overdrijven* nieuwe geschikte woningen te bouwen, volgens de eischen der gezondheidsleer, kan haar plan niet ten uitvoer brengen, zoo zij binnen de muren het huizengetal niet vermindert, maar dan ook tevens buiten plaats maakt, waar de menschen goed wonen kunnen. Verbetering op dat punt kan niet komen zonder buiten te bouwen.

Ik zal dat duidelijk trachten te maken, vooral voor hen, die meenen, dat het genoeg is *binnen* te verbeteren, en dat het andere zich wel redden zal van zelf. Dat iedereen, vooral de ambachtsman, zoo digt mogelijk bij het centrum wonen wil, is bekend; maar minder, geloof ik, dat in den laatsten tijd de kleine woningen in koopprijs bespottelijk worden opgedreven, wat alleen op het hoofd nederkomt van den ongelukkigen bewoner. Het is de dure pligt van ieder weldenkend burger, dat misbruik van te hooge huren tegen te gaan, met geoorloofde middelen, en dat kan alleen geschieden, wanneer er *buiten* goede woningen worden aangebouwd, die tegen eenen matigen prijs kunnen verhuurd worden. En zoodanige woning kan alleen goed zijn voor den ambachtsman, wanneer hij er spoedig komen kan, en de tijd niet op zijne schofturen of door zich in 't zweet te loopen moet uitwinnen; — alleen dus door eene goede kommunikatie.

Die van kleine omwegen praten, hen verwijs ik naar ronde grasperken, waarover spoedig een looppad gemaakt wordt, naar het afpassen van sommige afstanden, alleen om te weten wat het meest nabij is. Dit is den mensch in 't algemeen eigen. En voeg daarbij nu de nog bestaande vooroordeelen, overblijfselen van het oude poorterschap, dan zal men gereedelijk toegeven, dat het te veel eener stad, dan alleen buiten de oude *enceinte* zal gedreven worden, wanneer dit gemakkelijk en met voordeel, zij het ook slechts zonder nadeel, geschieden kan.

Bij mogelijk volgende diskussiën over verbeterde kommunikatie zal het dus wenschelijk zijn, dat men *het bevorderen van den gezondheidstoestand der stad* bepaald in het oog houde, *nevens*, ik zou gaarne zeggen, *vóór* alle andere kwestiën van luttel belang. Want dat men spoedig behoefte zal gevoelen aan eene betere kommunikatie op andere punten, en dan nog meer bruggen zal voorstellen, gelijk er reeds sprake van geweest is in den raad, dit zal, dit moet noodzakelijk gebeuren.

Daarbij vergete men niet, dat de kommunikatie niet alleen eene behoefte is voor de inwoners der bestaande woningen buiten de stad, maar dat ook de verbeterde kommunikatie, *op het punt waar ze gemaakt is*, woningen zal doen ontstaan, die de inkomsten der stad op alle wijzen zullen vermeerderen, eene zaak, die wel degelijk in aanmerking moet komen, wanneer er over de kosten sprake is. Wat door sommigen dus als *bijzonder* belang wordt beschouwd, is wel degelijk van *algemeen* belang.

Ik zal hier nu niet spreken van het al of niet wenschelijke van een algemeen plan van uitbreiding; alleen zij het mij vergund eene enkele vraag te doen over nuttigheid en fraaiheid, waar het belangen geldt als die hier besproken worden. Die ongevoelig is voor het schoone, is geen mensch, maar die het nuttige, het noodige geheel aan het schoone opoffert handelt onverstandig. Gaarne zou ik dit in praktijk willen zien brengen bij eene latere uitbreiding der stad, en bij elke kwestie die zich opdoet van partikulieren aard omtrent verbouwing. Wie is er, die niet steeds de fraaiheid van onze binnen-singels bewondert, en het schoonheids-gevoel van den heer *Zocher* hoogstens waardeert; maar wie is er ook, die niet erkennen moet, dat alle buurten onzer stad, die juist behoefte aan vrije lucht hadden, zoo veel mogelijk weggemoffeld, en van vrije lucht verstoken zijn geworden? En voor dertig jaren waren de wetten der hygiène, bij ons ten minste, weinig bekend of werden ze verwaarloosd; heden ten dage, nu de kennis er van meer en meer bij allen doordringt, mag deze wetenschap, zij het dan ook niet vóór, dan toch naast andere gehoord worden? Bij beschouwingen over het lot van onze stad, is het dan wel zoo geheel onnoodig dit uit te spreken?

B.

Belangrijkheid der Supplement-scholen voor de lagere scholen.

Hoe meer wij het doel der *algemeene supplement-school*, haar onderwijs aan achterlijke kinderen nagaan, en den invloed van deze op het onderwijs der lagere scholen daarmede in verband brengen, hoe meer hare vestiging alhier en algemeene invoering gewenscht wordt.

Immers het is waar, gelijk de ondervinding al lang en ten volle heeft bewezen, dat de leerlingen, welke op de gewone lagere scholen den meer vluggen in den weg staan, ook den onderwijzers, schoon deze zich hunner het meest wijdt, niet zelden in gevaar stellen. Zijne school toch wordt ligtelijk naar de geringe vorderingen der leerlingen beoordeeld, hetwelk maar al te dikwijls zijnen ijver en zijne moeite verdacht maakt, en niet zelden zijne stoffelijke belangen aantast. Want iedere school, van welke de leerlingen uit ontevredenheid der ouders terug blijven, gaat haren ondergang te gemoet. — bloot door de sterk werkende kracht van het voorbeeld. Gelukkig dus voor hem, dat hij, daarop bedacht, den ouders eene plaats kan aanwijzen, waar hunne kinderen, wier ontwikkeling niet beantwoordt aan den tijd en de moeite, daaraan besteed, tot zoolang kunnen verblijven, tot zij het onderwijs op zijne school kunnen volgen. Ofschoon daardoor enkele leerlingen voor eenigen tijd aan zijn onderwijs ontvallen, zoo zijn dit echter dezulken, die tot den bloei zijner inrigting niets bijdroegen; terwijl hij zich van eenen meer goeden geest in zijne school kan verzekeren. Het onderwijs, meer naar de algeheele behoefte der vluggeren geregeld, verkrijgt meer degelijkheid. De oppervlakkige somtijds voor die leerlingen, bespottelijke en veel tijdroovende uitbreiding, ten behoeve der achterlijken, valt met de hatelijke bejegeningen aan deze en het stilstaan der vluggeren geheel weg: — door genen weg te zenden, weert men voor dezen de hinderpalen, en bevordert men zich eene winstgevende school.

Maar niet minder gevoelen zich de achterlijken gelukkig, hunne bespotters en vernederaars ontweken, de gelegenheid te hebben, elkander voorbij te streven en hunne oefeningen alzoo wedijverend te kunnen voortzetten. Voor sommigen hunner toch is het even zoo moeijelijk en de behaalde laauwer even zoo genoegelijk, om bijv. uit *drie* geldstukken, genomen: een *rijksdaalder*, een *gulden* en een *tiencentstuk*, het grootste te kiezen, als het den meer vlugge inspanning en blijdschap geeft, eene meer ingewikkelde vraag op te lossen. Want hoe jeugdiger verstand, hoe meer gevoel voor eer en belooning. Daar het nu werkelijk de roeping der *algemeene supplementschool* is, de ontwikkeling van zulke achterlijken te bevorderen, wier belangen niet kunnen behartigd worden, zonder de overige leerlingen der zelfde klasse te benadeelen, zoo zal zij klaarblijkelijk op de lagere scholen en op het belang der onderwijzers gunstig moeten terug werken.

MADRID, 16 December.

Don *Enrique O'donnell*, broeder van den minister-president, heeft in de Kortes verklaard, dat hij »om redenen in zeer naauwe betrekking staande met de eer en waardigheid der Kamer" tegen de verkiezing tal opkomen van den heer *Egana*, oud-minister en eigenaar der *Espana*. Deze verklaring heeft veel indruk gemaakt.

De graaf van Parijs is gisteren te Sevilla aangekomen. Te Cadix, waar hij eergisteren aan wal stapte, viel hem van wege de overheid eene zijner geboorte waardige ontvangst te beurt.

TURIJN, 17 December.

Dingsdag j.l. heeft te Nizza eene belangrijke plegtigheid plaats gehad. De grootvorst Konstantijn heeft den eersten steen gelegd van eene Grieksche kerk, die aldaar zal gebouwd worden. De Russen, die er hun verblijf houden, hadden behoefte aan een tempel, om hunne godsdienst uit te oefenen. Dit is te belangrijker, omdat het een nieuw bewijs is, dat, terwijl in de andere Staten van Italië de anders denkenden worden vervolgd, in Sardinië de vrijheid van godsdienst geen ijdel woord is. De Russiesche gezant, de graaf *v. Stacklenberg*, heeft bij het leggen van den eersten steen van den tempel 500 fr. aan den maire van Nizza gezonden voor de R. K. armen der stad.

WEENEN, 18 December.

Belangrijke zaken zijn bij den ministerraad en de verschillende departementen van algemeen bestuur aanhangig. Behalve met de gemeentewet en de wet op de beroepen en handwerken, beiden reeds zoo dikwijls herzien en zoolang verwacht, houdt men zich bezig met de verschillende provinciale statuten betreffende de vertegenwoordiging des lands en, vooral, met zekere finantiëele maatregelen. Tot deze laatsten behoort o. a. de kwestie der regten, wier verhooging men noodzakelijk acht met het oog op het evenwigt tusschen ontvangsten en uitgaven, en, ten tweede, eene schikking met de Bank, ten einde den Staat tegenover dat ligchaam geheel te ontlasten. Ter bereiking van dit laatste doel, zal waarschijnlijk aan de Bank gegeven worden de 50 millioen, opgebragt door den verkoop van het Oostenrijksch-Italiaansch spoorwegnet. Hierdoor zou de schuld van den Staat van 197 millioen met 50 millioen verminderd worden. Voor het overige wil men de inwisseling der banknoten van 1, 2 en 3 florijnen, eene som vertegenwoordigende van 100 millioen, voor staatsrekening nemen en die som op de domeinen hypothekeren. De Bank zal dan in de gelegenheid zijn hare betalingen in specie van alle banknoten met Januarij te hervatten.

De nieuwe gemeentewet berigt men, dat reeds door den keizer is goedgekeurd.

BERLIJN, 20 December.

Sommige bladen melden, dat de regering voornemens is, ter uitbreiding der zeemagt, aan de vertegenwoordiging magtiging te vragen tot het sluiten eener leening.

Zeker blad meldt dat de bekentenis van den zilverdief *Bartels* tot de ontdekking eener uitgebreide dievenbende geleid heeft.

LONDEN, 20 December.

Het *Court-Journal* berigt, dat de koningin voornemens is zich naar Berlijn te begeven, wanneer hare dochter, prinses *Frederik Willem* van Pruissen, een zoon ter wereld brengt, en wanneer de geboorte van dien prins niet voorvalt op het tijdstip der opening van het Parlement, welke plegtigheid in de tweede helft van Februarij zal geschieden.

De Boodschap van den president der Vereenigde Staten wordt heden in haar geheel medegedeeld. Zij vangt aan met eene herinnering aan de gebeurtenissen in China, waarbij er bedektelijk op gewezen wordt hoe verstandig men gehandeld heeft door niet aan den oorlog deel te nemen, terwijl men toch door onderhandeling de vruchten er van geplukt heeft. Ook met Japan, wordt medegedeeld, dat voldoende overeenkomsten zijn getroffen. Met genoegen maakt de president vervolgens melding van de opheffing van het geschil met Engeland betreffende de visitatie. Jammer ware het toch dat met Engeland geschil zou bestaan, daar geen twee natiën elkander zooveel goed of kwaad kunnen berokkenen als Brittannië en de Ver. Staten. Engeland had zijne ongegronde aanspraken laten varen, op eene wijze die het eer aandeed en van zijn eerbied voor het volkenregt deed blijken. Dit kon de vriendschapsbanden slechts naauwer toehalen. Met de verwikkelingen, die het gevolg waren van het *Bulwer-Clayton* verdrag, was men tot nog toe minder gelukkig geweest. Een voorstel om door onderhandeling tusschen de Engelsche regering en de republieken van Midden-Amerika in deze tot eene schikking te komen, was nog aanhangig. De betrekkingen met Spanje gaven volstrekt geen stof tot tevredenheid. Herhaalde beleedigingen der Amer. vlag en van Amerikanen door Spaansche officieren hadden sedert jaren tot grieven aanleiding gegeven, waarvoor geene voldoening verleend was, evenmin als voor die grieven, welke Cuba betroffen, en met name de daar onbillijk geheven regten van Amer. schepen. De Spaansche regering had zelve na 14 jaren de daarvoor te verleenen schadeloosstelling op 128,635 doll. geschat, en nu stelde zij voor een derde te geven, er bijvoegende dat er geen grond voor bestaat en het dus eigenlijk een gunst is. Die moeijelijkheden, met Spanje meest door Cuba te weeg gebragt, zouden gewis gemakkelijker opgeheven worden, zoo den kapitein generaal de bevoegdheid wierd verleend, zelf de geschillen uit den weg te ruimen, terwijl nu, door kennisgeving aan en onderhandeling met de Spaansche regering slechts noodeloos oponthoud, uitstel en afstel wordt veroorzaakt. Cuba, zeî de president verder, was een bestendige bron van nadeel en onaangenaamheid, en hij wees o. a. op den slavenhandel en de verbindtenis te dien opzigte door de Staten tegenover Engeland aangegaan. Zoolang die handel bestaat kan ook van geene beschaving in Afrika sprake zijn. Herhaaldelijk waren pogingen tot aankoop van het eiland gedaan; waren die gelukt dan had die handel opgehouden. Op eene andere wijze dan door eerlijke onderhandeling zou men het niet tot zich trekken; dat lag niet in den geest der Unie, de antecedenten waren daar om het te bewijzen. Cuba was trouwens voor de Ver. St. van meer belang dan voor eenige mogendheid, en Spanje had er wel het minst belang bij, behalve dat nog de betrekkingen met de Staten er steeds door lijden moeten. Alvorens verdere onderhandelingen te ondernemen zou de zaak aan het kongres onderworpen worden, ten einde dadelijk de noodige gelden beschikbaar zouden zijn. Tot Mexiko overgaande, herinnert de president hoe daar steeds omwenteling en verdeeldheid heerscht. Tot tusschenkomst echter van de zijde der Staten, geeft dit op zich zelf geen regt; maar het was de oorzaak, dat de personen en eigendommen der Amer. burgers daar te lande geen veiligheid meer genoten, maar integendeel allerlei onregtvaardige bejegeningen en beleedigingen moesten verduren, tot eindelijk de zaak der gedwongen leening en verbanning van een Amerikaansch burger, die weigerde daartoe op te brengen, de betrekkingen met Mexiko deed afbreken, terwijl de gezant verklaarde, dat eene gestrenge kastijding het eenige middel was om voldoening te erlangen. Er waren dus redenen genoeg om tot vijandelijkheden over te gaan. De hoop echter, dat, zoo de konstitutionele partij zegeviert, deze, zooveel zij kan, voldoening zal geven, deed daar vooralsnog van afzien. De wettelooze toestand van Mexiko echter in de grensprov. Chihuahua en Sonora aanleiding gevende tot invallen van Indianen en zwervende Mexikanen, zou men zich tijdelijk, ter bescherming der Amerik. grensprovinciën en der postkommunikatie, tot een protektoraat over het noorden van Chihuahua en Sonora genoodzaakt zien, en daar militaire posten moeten organiseren.

Daarna gaat de president over tot het bespreken van den staatkundigen toestand der landengte van Panama, waarover de transito-wegen loopen, die den Atlantieschen Oceaan met den Stillen Oceaan verbinden. Indien een zeearm, zegt de president, door Nicaragua en Costa Rica loopende, die beide Oceanen verbond, zoude men niet kunnen beweren, dat die staten het regt hadden er de scheepvaart van te belemmeren, ten nadeele van andere natiën. Met den transito-weg te land is het bijna eveneens gesteld. Het is een weg, waarbij die staten een gering belang hebben, vergeleken met het groote belang, dat het overige gedeelte der wereld er bij heeft. De souvereiniteits-regten van de staten moeten geëerbiedigd worden, doch tevens kunnen de overige natiën vorderen, dat die belangrijke passage niet belemmerd worde door de burgeroorlogen en de revolutionnaire wanordelijkheden, welke zoo dikwerf in die streken voorvallen. De zaak is van te veel gewigt om te worden overgelaten aan de mededingende maatschappijen, die beweren met Nicaragua, soms onbestaanbare, verbindtenissen te hebben aangegaan. De handel der overige natien moet niet werkeloos blijven, in afwachting dat die kleine moeijelijkheden geregeld zijn. De regering der Vereen. Staten wil niets meer, en zal ook met niet minder tevreden zijn.

De regering der Vereen. Staten zou, zelfs al kon zij, geen voordeel willen trekken uit dien transito-weg, dat het overige gedeelte der wereld niet zoude genieten. De neutraliteit en de bescherming van dien weg voor het gemeen gebruik van alle natiën, dit is haar doel. Zij verzet er zich niet tegen, dat Nicaragua eene billijke vergoeding vordere van de maatschappijen en de personen, die dien weg passeren, maar zij dringt er op aan, dat die weg van gemeenschap nimmer gesloten kan worden door een willekeurig dekreet van Nicaragua. Indien geschillen ontstaan tusschen Nicaragua en degenen met wie het konventiën heeft aangegaan, dan moeten de geschillen door eene onpartijdige, tot dat doel ingestelde regtbank beoordeeld worden, terwijl de weg in dien tusschentijd niet mag worden gesloten.

Al die moeijelijkheden zouden kunnen vermeden worden, indien in overeenstemming met Nicaragua, het gebruik van dien transito-weg vrijelijk geopend kon worden voor iedereen, tegen betaling van een billijk regt aan Nicaragua, voor de passagiers en koopmansgoederen.

Onder deze omstandigheden beveelt de president het kongres de aanneming eener wet aan, waarbij de president gemagtigd wordt, behoudens de door het kongres noodig geoordeelde beperkingen, de zee- en landmagt der Ver. Staten te gebruiken, om te beletten dat de transito-weg door geweld worde belemmerd of gesloten, en om het leven en de eigendommen te beschermen van de Amerikaansche burgers, die dien weg passeren, onder voorwaarde dat die strijdmagt moet worden teruggetrokken, zoodra het gevaar voorbij is.

Gelijke behoefte bestaat voor de aanneming eener wet om de wegen van Panama en Tehuantepec te beschermen. Wat eerstgenoemde wet betreft, zoo hebben de Vereen. Staten bij het met Nieuw-Grenada gesloten traktaat de neutraliteit der landengte gewaarborgd. En wat de weg van Tehuantepec aangaat, die onlangs geopend is, zoo verzekert het in 1853 met Mexiko gesloten traktaat, aan de burgers van de Vereen. Staten het verkeer op dien weg, terwijl daarbij tevens wordt bepaald dat geen der beide regeringen dat verkeer mag belemmeren.

Omtrent de betrekkingen met andere staten waarmede verschillen aanhangig waren deed de president voorts gunstige mededeelingen. De onderhandelingen met Paraguay echter waren nog niet ten einde; zoo zij tot niets leidden zou men tot de wapenen zijne toevlugt moeten nemen.

Ten slotte wenscht de president het kongres daarmede geluk, dat het de aanbeveling in zijne vorige boodschap vervat, zoo goed heeft opgevolgd, door hem den noodigen tijd te geven om al de aan zijne goedkeuring onderworpen bills te onderzoeken, alvorens de laatste zitting te sluiten. Hij noemt dit eene ware hervorming in de gewoonten van het kongres. Dit is van een weldadigen invloed geweest op den loop der zaken, en verdient de goedkeuring des lands.

LONDEN, 21 December.

Men verwacht ter effektenbeurze in het volgende jaar stellig eene Russiesche leening, waarschijnlijk van 8 mill. £. Zoo spreekt men mede van eene leening voor Oostenrijk.

PARIJS, 20 December.

Eerst gisteren is de grootvorst *Konstantijn* op het landgoed van prins *v. Troubetzkoy* aangekomen, en heden is Z. K. H. om half twee ure te Parijs, aan het station van den ijzeren spoorweg, door het geheele personeel van het Russiesche gezantschap ontvangen. Z. K. H. droeg over de gewone burgerkleeding het groot lint van het Legioen van Eer. De vorst heeft zich naar de Tuilleriën begeven, en zal heden avond bij den keizer en de keizerin een groot diner bijwonen, dat ter zijner eer gegeven wordt.

Morgen zal de grootvorst een diner geven aan eenige ministers en de Fransche en Spaansche gezanten aan het hof van Petersburg. Morgen avond keert hij naar Marseille terug.

PARIJS, 21 December.

Ten $11\frac{1}{2}$ uur zijn de debatten aangevangen over het appèl van graaf *de Montalembert*, onder voorzitterschap van den heer *Perrot-Chezelles*. De heer *Treilhard* las het rapport, waarop de heer *Dufaure* als verdediger het woord voerde. Zijn pleidooi duurde tot één uur.

MARSEILLE, 20 December

De berigten uit Napels van den 17. dezer behelzen, dat er een proces aanhangig is over den ijzeren spoorweg van Tarente, een proces, dat de aandacht van het publiek zeer trekt. De oudste der advokaten en twee leden van den raad van orde hebben eene memorie opgesteld, waarin de Fransche koncessionnarissen in het gelijk worden gesteld.

De laatste berigten, hier uit Bombay ontvangen, zijn weder niet zoo gunstig als die, welke men over Londen ontvangt. In de drie laatste gevechten hebben de Engelschen belangrijke verliezen geleden. *Tanta Topee* verwoest de distrikten van Malmah. *Nana* is in zijne militaire bewegingen zeer vlug en doet den Engelschen veel nadeel.

Volgens de laatste berigten bevond hij zich 70 mijlen van Lucknow. In het rijk van Oude zijn de Engelschen gelukkiger, dewijl eenige Indiaansche opperhoofden zich hebben onderworpen. Te Bombay verwachtte men meerdere troepen uit Engeland.

BRUSSEL, 21 December.

Er heeft zich eene belangrijke diskussie geopend in onze Kamer. De minister *Tesch* heeft in eene redevoering, die 2 uur duurde, geantwoord op de aanmerkingen, die door de liberale bladen, als vertegenwoordigers der openbare meening, tegen de voorgestelde wijziging in het strafwetboek zijn gemaakt, veranderingen die betreffen de bestraffing van sommige drukpersdelikten, met name waar het geldt beleediging van den koning of zijne familieleden, van de kamers of van de kracht der wet, van beleedigingen jegens de godsdienst, en de strafbepaling voor de bedienaren der godsdienst, in zake het inzegenen der huwelijken. De drukpers beweert, dat die wijzigingen te illiberaal zijn; de minister heeft dit trachten te wederspreken. De heer *Défré*, een der ultraliberale kamerleden heeft echter den minister beantwoord, en 't is zeer denkelijk, dat het kabinet in deze moeijelijk op de meerderheid der liberale kamerleden zal kunnen rekenen tot aanneming der wet.

ADVERTENTIEN.

*** Bij akte op heden door den Regter in het 1e Kanton 1e Arrondissement der Provincie Utrecht verleden, is door den Wel Edel gestrengen Heer THEODORE ALBERT VAN MAANEN, wonende te Utrecht, handligting verleend aan zijn zoon, den Heer GEORGE ERMERENTIUS GERARDUS VAN MAANEN, ingevolge artikel 484 van het Burgerlijk Wetboek, voornamelijk tot het oprigten van en deelnemen in eene fabriek.

Utrecht, 21 Dec. 1858.

De Griffier van het Kantongeregt te Utrecht,
H. WALLER.

*** Burgemeester en Wethouders van Wijk bij Duurstede zullen Woensdag 29 Dec. 1858, voorm. ten 10 ure verkoopen: Eene aanzienlijke partij zware IEPEN- en andere opgaande BOOMEN, staande op de Markt, op de Donkersteeg enz., zeer zware eenige POPULIEREN en ESSCHEN BOOMEN.

Informatiën zijn te bekomen ter Secretarie der gemeente.

Burg en Weth. voornoemd,
C. FOCK.
De Secretaris.
W. A. A. HUYGENS.

OPENBARE VERKOOPING,

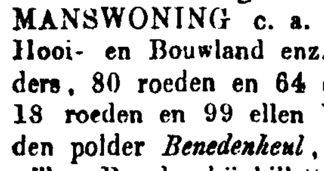

*** ten overstaan van den Notaris C. C. KROM, in het Logement „De Zalm" te Gouda, op Donderdag den 13. Januarij 1859, des **middags** ten 12 ure, van eene BOUWMANSWONING c. a. met eenige percelen Wei-, Hooi- en Bouwland enz., te zamen groot Elf bunders, 80 roeden en 64 ellen, en nog Drie bunders' 18 roeden en 99 ellen Wei- en Hooiland, alles in den polder *Benedenheul*, noordzijde, gemeente Stolwijk. Breeder bij billetten omschreven.

Nadere informatie te bekomen, in persoon of met franco brieven, zoo ten kantore van den genoemden Notaris, als van den Notaris Mr. H. A. R. VOS-

*** Voor de openbare lagere school aan de Bilt, provincie Utrecht, wordt, het laatst, tegen de helft van Maart aanstaande, gevraagd, een **Hulponderwijzer,** op eene jaarwedde van *f* 350. Adres met gefrankeerde brieven aan den Burgemeester van de Bilt.

f 5000 tot f 15000

*** disponibel als **eerste Hypotheek** op *VASTE GOEDEREN.*

Te bevragen bij H. BROM Jz., Zaakwaarnemer te Amersfoort. Brieven *Franco.*

HOLLANDSCHE SOCIETEIT VAN LEVENSVERZEKERINGEN,

opgerigt in den jare 1807 te Amsterdam.

*** Het *Bestuur* dezer Societeit, ontwaard hebbende, uit een artikel in de Utrechtsche Provinciale en Stads-Courant van den 20. November 1858, later in de Amsterdamsche Courant van den 1. December 1858 overgenomen, dat van wege de nieuw opgerigte Vennootschap *Nederland* Berigten of vergelijkende Tabellen in minder of meerdere mate zijn verspreid geworden, waarin de *voorwaarden* der Hollandsche Societeit van Levensverzekeringen niet juist en niet volledig genoeg worden opgegeven, zoo noodigt het voornoemde *Bestuur* een ieder belangstellende uit, niet te berusten in de opgaven van wege de Vennootschap *Nederland* gedaan omtrent de *Hollandsche Societeit van Levensverzekeringen*, maar, zich ter meer juiste informatie te vervoegen aan het kantoor der *Societeit* of bij hare *Correspondenten.*

Namens het Bestuur
P. LANGERHUIZEN,
December 1858. Directeur

*** Het BESTUUR der **Hollandsche Societeit van Levensverzekeringen,** opgerigt in den Jare 1807 te Amsterdam, adverteert dat van 1° Januarij 1859, dagelijks ten Kantore van gemelde Societeit, in de Reguliersdwarsstraat bij het Koningsplein X. 301, zal gevaceerd worden ter betaling der gewone **Jaarlijksche Uitdeeling,** verschenen den 31. December 1858, over het door de Aandeelhouders bijeengebragte Fonds.

De Directeur,
P. LANGERHUIZEN.

DUITSCHE KERSBOOM.

*** De ondergeteekende berigt zijne geëerde begunstigers, dat hij in zijn vertrek een fraaije **Duitsche Kersboom** zal ter bezigtiging stellen, zoo als hier nog niet gezien is. Vrijdag en Zondag avond zal deze schitterend verlicht zijn. Waarbij zijn verkrijgbaar: **Duitsch Banket- en Confituur Kranzen** à 70 cts. per 5 ons, alsmede **Berliner Bollen, Zwitsersche Appelbollen,** en meer andere Lekkernijen.

De Boom, rijk beladen met Fransche en Duitsche Vruchten, durft hij zich vleijen met veel bezoek van een aantal Plukkers vereerd te worden.

A. G. FREERS,
Banketbakker. Smeebrug.

N. B. Alle uren kunnen bij vooruitbestelling genoemde gebakken warm bezorgd worden.

GRUTTERIJ.

*** **Te huur** of **te koop,** tegen 1° Mei 1859, eene welbeklante GRUTTERIJ, binnen Utrecht. Te bevragen met franco brieven bij J. VAN STOCKUM Sr. Kromme-Nieuwegracht. Utrecht.

OESTERS, ZEEKREEFTEN, KASTANJES, ZALM, enz.

*** A. VAN BROEKHUIJZEN, te Utrecht, heeft heden aangekregen een extra partij groote blanke gespeende Zeeuwsche, Texelsche, Engelsche en Cor OESTERS, levende ZEEKREEFTEN, opregte Bergsche *Anchovisch*, fijnzoute en gemarineerde *Haring*, vette gerookte *Winter-Zalm*, *Engelsche Sprot*, beste blanke gebeukte *Leng* en *Rondstokvisch*, *Citroenen*, *Limoensap*, groote SPAANSCHE KASTANJES $12\frac{1}{2}$ cent de 5 ons, ZEEUWSCHE AARDAKERS *Kreeften* in bussen, *Sardines à l'huile*, en alle soorten van Minerale *Wateren*, echt *Bitterwater* en fijne *Engelsche Bieren*, alsmede echt *Beijersch Bier.*

*** THEOD. FINGER, **Pausdam,** heeft weder ontvangen uitmuntende **Microscopen** van *Oberhäuser*, *Nachette* en andere beroemde meesters, alsmede een groot assortiment van de beste **Brillen, Pince-Nez** en verdere **Optische en Physische** Instrumenten. — Bijzondere opmerkzaamheid verdienen de **BRILLEN of PINCE-NEZ** van **Aluminium,** die zeer ligt en aangenaam zijn. **Stereoscopen,** met schoone Engelsche en Fransche **Plaatjes,** zijn weder tot alle prijzen te krijgen, als ook goed werkende **Barometers en Thermometers.**

*** Beste Nieuwe **Krenten** van 20 en 25 cts. Smirna **Rozijn, Rozijnen** zonder pitten, en **Sucade.** Mooije **Spaansche Kastanjes** van 10 en 12 cts., nieuwe drooge **Appelen.** **Zuinigheidskaarsen,** 1e kwlt. 40 ct. en **Patent Waskaarsen** 1e kwlt. 50 cts het pak. Voorhanden, beste **Groene Erwten,** **Witte** en **Bruine Boonen.**

Men gelieve wel op het adres te letten.

J. DOESBURG.
Steenweg, 3e huis van de Choorstraat.

BROODBAKKERS!

*** Er wordt terstond gevraagd, een bekwaam **Brood** en **Beschuitbakkersknecht,** ongehuwd P. G. tegen Kost en Inwoning en goed Salaris. Reflecterende adressere zich onder lett. A. C. bij W. F. STRAMROOD Boekh. te Wijk bij Duurstede *Brieven franko.*

*** Bij J. G. BROESE is uitgegeven:

STUDENTEN-ALMANAK

VOOR

1859,

uitgegeven door de Vereeniging *MUTUA FIDES.*

***f* 2.50.**

NOUVELLE ÉDITION, Prix 1 Fr.,

franco, par la Poste,

avec 40 **planches,** sous enveloppe cachetée.

La Préservation Personnelle,

*** par le Docteur SAMUEL LA'MERT, 37, Bedford Sqnare, à *Londres*, membre de l'Université d'Edimbourg, de l'Hôpital de Londres, etc. — Cet ouvrage explique les effets résultant des mauvaises habitudes de collège, d'excès de jeunesse et de travaux sédentaires. Il est suivi d'observations pratiques garanties par 20 années d'expérience dans le traitement des maladies dusystème génératif.

Traitement par correspondance. Les médicaments nécessaires sont expédiés avec sécurité dans toutes les parties du monde. — La **Préservation Personnelle** est en vente chez H. T. HENDRIKSEN, Librairie, Hoogstraat. Rotterdam.

Marktberigten.

Schiedam, 21 Dec. Granen. Verkocht: Rogge, 146 ℞ Archangel *f* 178 6/w en 149 ℞ Fransche *f* 187 3/m. Gerst, 132 ℞ Zweedsche *f* 174 6/w.

Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 13.25. Jenever id. *f* 18.75. Amsterd. proef *f* 20.00, zonder de belasting. Spoeling *f* 2.00 per ketel.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Dec.	Uren.	Wind-rigt.	Wind-kr. N. ℞	Barom. bij 0°.	Ther. F.	Afwijk. d.Temp.	Vochtigh.	Ger. regen.	*Opmerkingen*
21	2	zw.	4.0	759.16	41.0	+ 2.9	0.93	0.5	Zw. bew.; reg.
	10	zw.	13.0	55.45	43.9	+ 7.9	0.97	3.4	Betrokken.
22	8	wzw.	12.0	53.32	48.0	+13.5	0.93	0.9	Zwaar bew.

AMSTERDAM 21 December 1858.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$64\frac{1}{8}$	$64\frac{3}{4}$	$64\frac{5}{8}$
dito dito	3 „	$76\frac{5}{8}$	$76\frac{11}{16}$	
dito dito	4 „	$98\frac{15}{16}$	99	
Handelmaatschappij. .	$4\frac{1}{2}$ „	143	$143\frac{1}{4}$	143
Oost-Indische Leening	4 „	$98\frac{5}{8}$		
BELGIE.				
Certifik. bij *Rotschild* .	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$53\frac{5}{16}$	$53\frac{3}{8}$	$53\frac{5}{16}$
SPANJE.				
Obligatien	$1\frac{1}{2}$ pCt.	$30\frac{3}{4}$	$30\frac{11}{16}$	
Obligatien	3 „	$46\frac{1}{2}$		
Binnenl. Schuld	3 „	$42\frac{5}{16}$	$42\frac{3}{8}$	
Bewijzen Koepons.		$6\frac{1}{8}$		
PORTUGAL.				
Obligatiën	3 pCt.	$47\frac{7}{16}$		
dito 1856/57. . . .	3 „	46	$46\frac{1}{16}$	46
dito uitgestelde		$29\frac{1}{4}$		
RUSLAND.				
Oblig. bij *Hope en C°*.	5 „	$106\frac{3}{4}$		
Obligat. 1828 & 1829.	5 „	$104\frac{1}{8}$		
Certifikat. 1831 & .833	5 „	$92\frac{1}{4}$	$92\frac{3}{4}$	
Certifikaten 1840 . . .	4 „	$86\frac{1}{4}$		$86\frac{1}{4}$
Cert bij *Stieglitz* . . .	4 „	$86\frac{1}{2}$	$86\frac{5}{8}$	
„ „ N.	4 „	$86\frac{1}{8}$		
dito 5e Serie	5 „	$99\frac{1}{16}$	$99\frac{1}{8}$	
dito 1855 6e Serie . .	5 „	$102\frac{5}{16}$	103	
dito Adm. te Londen	$4\frac{1}{2}$ „	$99\frac{1}{8}$	$99\frac{1}{4}$	
POLEN.				
Aand. 1835, fl. 500		$158\frac{1}{4}$	159	
Obligatiën	4 pCt.	$83\frac{1}{8}$	$83\frac{1}{2}$	$83\frac{1}{4}$
OOSTENRIJK.				
Oblig. Metaliek	5 pCt.	$77\frac{11}{16}$	$77\frac{13}{16}$	$77\frac{5}{8}$
Oblig. Rente Am.. . .	5 „	$86\frac{1}{4}$	$86\frac{1}{2}$	$86\frac{1}{8}$
dito dito Nat. 1854. .	5 „	$78\frac{1}{2}$	$78\frac{5}{8}$	$78\frac{9}{16}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$ „	$39\frac{5}{16}$	$39\frac{1}{4}$	$39\frac{1}{16}$
BRAZILIE.				
Geldl. 1839, £ 100 . .	5 pCt.	100		
AMERIKA.				
Ecuad. Oblig. 1855. .	1 „	$15\frac{1}{8}$	$16\frac{3}{4}$	
Venez. Oblig 6 pCt., nu	5 „	$42\frac{1}{4}$	$42\frac{3}{8}$	
Grenada, Oblig. . . .	$3\frac{1}{4}$ „	$20\frac{11}{16}$	$20\frac{3}{4}$	
Mexiko, Obl.	3 „	$18\frac{3}{8}$		
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7 „	$85\frac{1}{4}$		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.